

Stračí vrch

1,0 km

Smírčí kříž

patří mezi nízké kamenné kříže, které jsou řazeny mezi nejstarší volně stojící skulptury v Evropě. Většina křížů pravděpodobně souvisela se smrtí nějakého člověka a kříž jako pomník smířené viny měl vybízet k modlitbě za pokoj pro duši zemřelého.

O původu a významu nízkých kamenných křížů existuje několik teorií. Smírčí význam křížů jakožto důsledku právního aktu je řazen do období od středověku do 16. až počátku 17.století. Do té doby bylo totiž v případě zabití člověka možné kromě soudního potrestání též mimosoudní vyrovnání. Většinou se jednalo o finanční odškodnění ze strany provinilého vůči pozůstalým příbuzným. Při takovém postupu se uzavíraly tzv. smírčí smlouvy, jejichž součástí jakožto projevu kajícího provinilého bylo i postavení kamenného kříže. Zvyk stavět kamenné kříže se uchoval až do konce 18.století, kdy již rozhodně neměly význam smírčí, ale připomínaly většinou tragickou nehodu při práci, nebo na cestě.

Ke křížům se zpravidla váží pověsti a legendy. Na místě tohoto kamenného kříže jsou podle vyprávění pochováni Švédové, kteří zaútočili na nadějkovskou tvrz při svém tažení po bitvě u Jankova (1645) a byli odrazeni. Původní kříž byl r.1996 odcizen neznámým padouchem, repliku nechal zhotovit a věnoval obci pan architekt Jiří Jiroutek, bytem v Praze a na hájovně u Větrova.

Kromě smírčích křížů jsou v kraji poměrně častá tzv. Boží muka, zde většinou železné kříže na žulovém soklu, a řada kapliček. Tyto drobné kamenné památky mají nejen křesťanský, ale i výtvarný, historický a etnografický význam. Nacházejí se ve volné krajině, dokreslují její ráz a jsou často také jedinou připomínkou starých úvozových cest, které dnes již nepoužívané rychle zarůstají trávou, stromy a křovinami a nebýt křížů, úplně by splynuly s ostatním okolím a vymizely.

Šlechtitelskou stanicí Větrov

vidíme na protější straně (směrem severovýchodním). Zabývá se především šlechtěním a množením trav, prodejem travních směsí a poradenstvím v tomto oboru.

Společnost pro pěstování osiv a sadí SELECTA Praha založila "Horskou stanicí Větrov" už v roce 1938 jako pracoviště určené pro

šlechtění brambor, obilovin a píce. Po druhé světové válce se nosným programem Větrova se stalo šlechtění obilovin a především píce. Od roku 1962 byl Větrov pověřen funkcí "hlavní specializované stanice pro pícniny" s úkolem koordinovat činnost všech československých pícninářských pracovišť. Od roku 1977 se zaměřil výhradně na šlechtění trav pro trvalé travní porosty a pro trávníkové účely.

Začleněním Větrova do struktury Osevy UNI, a.s. Choceň v roce 1995 dochází opět k propojení šlechtění s množitelkou a komerční základnou. Stanice nabízí kvalitní travní směsi pro rekreační, sportovní i pastevní využití.

Kromě trav zde byla vyšlechtěna odrůda **svazenky vřatičolisté** (*Phacelia tanacetifolia*), pojmenovaná podle místa svého původu „Větrovská“. Velká čeleď svazenkovitých upoutá pozornost květy různých velikostí a barev od bílé přes růžovou, fialovou až k tmavě modré. Svazenka vřatičolistá je host ze severní Ameriky, kvítka má drobnější, uspořádané ve velkých hustých vijanech, levandulově fialových. Semenářský porost dlouho zdobí kraj a hostí mraky včel. Je rostlinou medonosnou, u nás se používá stále častěji jako tzv. „zelené hnojení“, tedy meziplodina po časné sklizni hlavní plodiny. Zařazením do osevního postupu lze ozdravit půdu, unavenou přehnaně používanými plodinami brukvovitými. Použit se dá i jako píce.

Značená cesta pokračuje po okraji louky a úvozem k Mozolovu.

Ohradník, který můžete na místě vstupu na cestu na chvíli odpojit, vracejte, prosím, zpátky na místo.